

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS HÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 240 L | Negyed évre — 60 L
Fél évre — — 120 „ | Egyes szám ára — 6 „
Nyiltér szavanként 6 L.

Alapította: ifj. Szántó Károly.

Felelős szerkesztő: Dr. BOCZ SOMA
Kiadóhivatal: „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.”

Megjelenik minden vasárnap.

Mindennemű pénzküldemények a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” címére küldendők.
Hirdetések árszabály szerint. — Kéziratok nem adatnak vissza

Édes anyák.

A Ref. Nőszövetség által rendezett „Anyák napja”-n fogantatott lelkemben ez írás.

Mord férfiak, harcos tülekedők!

Ott voltak-e mind az Isten házában, mikor ártatlan gyermekek virágcsokrokkal halmozták el Őket? Amikor Azokat ünnepeltük, könnyeket fakasztó, feledhetlen közvetlenséggel, akik a szívük alatt hordozták a mi életünket és Azokat, akik a hajnali álomnál is édesebb reménykedésekkel hordozták most is a szívük alatt: a jövődőt, a földi lét legnagyobb boldogságát, — ott voltak-e áldást esdekleni édes anyátokra, hitveseitekre, vagy a már porladó szívek örökké szent emlékezetére?!

Mord férfiak, fásult lelkületű küzdők!

Ha a lázas életiram, vagy a nyegle, vasárnapiatlan, szimpla közömbösség nem engedte meg, hogy ezen, a háromszor szent, napon kigyuljanak lelkekben a földi jósnak lelgszelidebb, legmelegebb lángu mécsesei, — akkor igérjétek meg és fogadjátok meg, hogy ezután minden évben ott lesztek az Isten hajlékában, tisztességet tenni édes anyátoknak, hitveseiteknek!

Ha ráérték annyi mindenféle csacsakásra, szórakozásra, viccre, durva erotikára, nagyképüsködésre és hazudozásra: érjétek rá, bár erre az egyetlen, szent napi, három másodperces imádságra is!

Megérdemlik, hogy egy röpke sóhajban imádkozzatok érettük, kik nalálos kinok között vajudtak erettetek!

Legyetek és legyünk ott, mindannyian ezután, hogy megszépüljön számunkra egy pillanatra ez a mi, keserű levekben fulladozó, sártekénk!

Oh, boldogok, kik még az élőkre emlékezhetek, merengjétek el ott apró gyermekek áhitattól szepegő szavallatán! Ha soha, soha nem könnyeztetek, mióta férfivá sarjadtatok, megmondom nektek, hogy könnybe lábad a ti szemetek is! Összefog szorulni a ti torkotokban is a rekeszizom, mikor egy kis fehérruhás leánya fogja elmondani a mi nagy Petőfink gyönyörű remekét.

„Szép hazámba ismerősök mennek,
Jó Anyámnak tőlük, mit izenjek?

Mondjátok meg, hogy könnyeit ne öntse,
Mert fiának kedvez a szerencse.

— Ah, ha tudná, mily nyomorban élek,
Megrepedne a szíve szegénynek!”

És ha csak siratóra fogtok egybegyülni e szent napon, mert már csak

emléke él lelkekben Édes Anyátoknak, akkor is boldogok lesztek, mert angyal szárnyak halk rebbenésével fog eljönni hozzátok az Ő feledhetlen kedves alakja, hogy megint átöleljen beneteket. Az a mosolygó szellem orca már nem lesz olyan, mint a könnyező Madonna képe; csak ti fogtok sirni. Mig éltek Őh: mindig veletek sirtak, ha ti sirtatok, csak most nem sirnak veletek, mikor ti könnyeztek Értök!

Ennek a szent napnak én — gyarló ítéletem szerint — korunk minden ünnepieskedő mozgalmi között a legnagyobb és legegységesebb jelentőséget tulajdonítok, mert az Édes Anyák igazi ethikai kultuszával, ez a nap fogja a világ szunnyadó lelkiismeretét felébreszteni arra, hogy van egy örök szeretet is, melyik az anyai szíveken át, az egész világot egy nagy szeretetközösséggé akarja átalakítani. Az a valóság, amelyiket mi nem láthatunk, csak az édes anyák, hitvesek szíveiben lesz felfoghatóvá, mint a világűrben átfutó asteróid, mely csak akkor lesz láthatóvá, mikor a föld légkörébe jutott s abban kigyul és felragyog.

Ez a szent nap azt kiáltja bele a világba, hogy a rossz családi élet, a hitvesek, édes anyák meg nem becsülése: halálos bűn, mert hazugsággá teszi Istent, a szeretetet! Ezért kell e napon illő piederstálra helyeznünk Őket, kik viselték és viselik az áldó átkot: „fájdalommal szüljed a te magzatodat!” mert ez az isteni törvény mutatja fel, hogy az erkölcsi élet rendje: az önfeláldozás, a fájdalmas vajudás, érettünk hordozott tényén alapszik. Nem élénk e világon, ha Édes Anyánk ifjusága, makulátlansága nem halt volna meg érettünk, hogy ifjusága, szépsége, makulátlansága feláldozása árán, testet öltson a mi életünk is, amelyik csecsszopó, ragadozó módjára az Ő emlőjén szívta magába, az erőt, a jövődőt, az existenciát.

Ez a szent nap azért iktattatott be már a mi életünkbe, hogy tanuljuk meg és mutassuk meg, hogy különbek vagyunk az állatoknál. Ha nem ismernők Édes Anyánkat s ha nem becsülők hitveseinket, szóval ha nem szétszakíthatatlan isteni rendelésnek tartanók a családi köteleket, akkor megszűnne minden erkölcsi teletősség a földön s „egymást maró állatok ronda ketrecévé sülyedne az Isten dicő világa!” A gyermekeikért magukat fölémészto Édes Anyák rendítik meg a mi hitetlenkedő szívünket és mutatják meg, hogy csak a család lelki megszentelődése az egyetlen kőszikla mely-

ben nemzetünknek jobb jövője is megfundálható.

Mord férfiak, harcos tülekedők!

A néger kultúra, az aljas ruhátlan-ság párizsi importja, a Kongó melléki őserdők promiscuitása, az alacsony testet, lelkét fertőző paráznsággal szemben — az Anyák Napjával jön hozzátok a keresztyénség! Édes Anyátok szentséges emlékével akarja megindítani azt az átalakulást, melyen itt a Kongó vidékévé dekulatrált balkáni talajon is, végbe kell mennie a magyar megújulásnak!

Gergely Ferenc.

Mit láttam az Olympusról?

Az egyik nap megfeledkezett magáról a napfény, kibujt a felhők mögül s egészen úgy, mint külföldben szokta más évek tavaszán, süttött szép melegen az agyonáztatott földre. A bőség ezerszínű szépségében ragyogott az egész határ. Kósza báránfyellegek csókoltgatták a sebeshelyi havasokat, a Maros ezüst színű csikján túl a nagyági hegycsucs meredezett be a kék égbe. Az országut hosszú fehérvonalán apró bogárcák, az autók kergetőztek s a vége-láthatlan Kenyérmezőn szorgalmas emberek kapálták a kukoricások számláthatatlan rendjét.

A zöld fák rengetegje között mint egy jó nagy vajas kifli terül el a város. A piros cseréptetők élénken virítanak ki a fák méregzöld lombjai közül. Csak egy-egy bártortalanul égbetörő füstoszlop jelzi, hogy élet lakik a végtelen nyugalom mögött, hogy a természet buja pompája csak jótékony takaró, mely elfedi a sötét gondot, a küzdést, a bánatot, ami a falak között lakik, hogy ez a sok csunya földi dolog ne zavarja meg a természet csodálatos szép harmoniáját.

És a szépségeknek e tobzódásában tekintetem hirtelen a kollégium új épületére esett s egyszerre elborult körülöttem a tavaszi ragyogás. Láttam az üres épületet. Kongó hidegség lakozik benne, pedig süt, éget a júniusi napsugár, csend van benne, pedig itt künn minden dalol. Láttam a reformátusok évszázados templomát, tornyának égbe-furódó aranygombján még megtörrik a napsugár, de kőfalai menyezeti nélkül törnek a magasba.

A magyar sors sirt ki e két védbástyából: az üres iskolából és romtemplomból. Egyiket elvették tőlünk, — a másikat nincs erőnk felépíteni. A mindkettőhöz vezető utat belepte a gyom, nem veri fel az egyiket az ifju-

ság dala, s a másikat nem tölti be az öregek hálaadó zengése. Mint két óriási mauzoleum, — hirdetői a rég elmúlt, erényektől ékes nagyságnak, — áll és vár e két bástya a város szívében. Áll és vár! Falaik omladoznak, udvarukat gyom veri fel s moha lepi be a tetőket. Estéknént lomha denevérek hangtalan repüléssel népesítik be a vén templomot s ha jön az esti szellő, kísértetiesen rikolt az iskola tetején az ércakas.

Áll és vár a magyarság e két bástyája. Multjuk évszázados, szeplőtlen és tiszta. Eredetük benn gyökerezik mélyen Erdély földjében, szellemük a legtisztább transilvanizmusban erősödött s hajtott életerős virágot a magyarság fáján. S kapukon most a végzet döngét. Az erőszak az egyiken, — az elmulás a másikon.

S e végzet döngeti Erdélyszerte mindenhol kicsiny magyarságunk minden alkotását. Elnémulnak a harangok, elnéptelenednek az iskolák s felsőbb parancsra egymásután hal ki a magyar szó még meglévő iskoláinkból. A sovinizmusnak, a gyűlöletnek minden eszközével furják, faragják a magyarság fáját. Hiába törvény, hiába ígérlet, hiába Népszövetség, hiába világot járó jajszó, hiába a magyar kulturának évezredes multja és a legszebb fejlődést ígérő minden munkássága: Angheliescu az ur, övé a hatalom, s a mienk minden keserűség, fájdalom, szomorúság. S nincs senkink, ki segítene, nincs senkink, ki megvigasztalna, nincs senkink, ki jobb jövőt ígérne, magunk vagyunk csak, nagy tengermélységű elkeseredéssel s féltő aggodalommal a jövőnk iránt. Magunk vagyunk csak, elnémitott iskoláinkkal, omladozó templomaikkal, de egyre ragyogóbb, egyre tündöklőbb, egyre fokozódóbb szeretettel a megtépázott, meggyalázott magyarságunkkal szemben.

Nincs és nem lesz hatalom, mely képes volna minket magyarságunk tövisekkel szedett Golgota utjáról letériteni. Nincs hatalmi eszköz, járjon bár lelkeket átjáró korbácsütésekkel, mely képes volna bennünket magyarságunk megtagadására kényszeríteni, s dagadjon bár tengerré a velünk elkövetett törvénytelen ségek következtében a bánat és a könny, marad ez az erősségünk, mely nem kiált az égre és nem döngeti a poklok kapuit, de amely megacélozza a lelkeket és magyarságunk töviskoszorus sorsát glóriás fényvel övezi.

Bérces Erdélyország minden magyar embere így látja és szenved a végzet pörölycsapásait s így érzi hogy tisztul és kristályosodik ki magyarsága a csapások sulya alatt. —b—

A városházáról.

Az e hónap 5-én tartott városi tanácsülésen 15 tag jelent meg s 4 tag volt távol. Miután az elnöklő polgármester megnyitotta az ülést, a jegyző felolvasta a megelőző ülés jegyzőkönyvét, melyet hitelesítettek. A tárgysorozat rendén a mult ülésen letárgyalt az az indítvány, mely utasítja a polgármestert egy pénzügyintézetnél 500,000 leuig terjedő folyószámla-hitel nyitására, hogy az erdőkezelési munkálatok költségei s más hasonló sürgősségű

kiadások fedezhetőek legyenek, másodszeri megszavazás alá került. Ennek megszavazása után ugyancsak másodszer szavazták meg a mult ülésnek felhatalmazását a villamos központ részére Diesel-motor beszerzése felől.

Ezután bonyodalmas ügy került szőnyegre, amelynek szép multja van és reményekben gazdag jövője ígérkezik. Turdesan Titusz városi polgár 1922-ben nyilvános árverés mellőzésével bérbe vette hat évre az ugynevezett vármalmot hosszas tárgyalások után oly feltétellel, hogy a város feljogosítja őt finom liszt előállításához szükséges berendezés létesítésére, ez a berendezés azonban a bérlet lejártakor minden értékterítés nélkül a város tulajdona marad. Ez a határozat felsőbb jóváhagyást igényelt, azonban hogy — hogy nem, felterjesztése elkésett. Időközben a bérlő rájött arra, hogy a malom teljes berendezésének akadálytalan és folytonos működésben tarthatása végett szüksége van a vízi erő mellé egy benzin-motor beállítására is, kérte hát az akkori tanácsot, engedje meg ezt, azonban a most beállítandó motor már ne a város birtokába menjen át, hanem az ő saját tulajdona maradjon a bérlet megszűntekor. A tanács ehez is hozzájárult és ekkor került felterjesztésre ennek a pótszerződésnek kapcsán az előbb kelt alapszerződés is. A városi tanács eltekintve attól a mulasztástól, melyet az alapszerződésnek idejében fel nem terjesztésével követett el, jóhiszeműen vélt eljárni, azaz úgy vélte, ha joga van a körülmények szem előtt tartása mellett a városnak maradó berendezés létesítésére felhatalmazni a bérlőt, hát joga van arra is, hogy megengedjen oly a bérlőnek maradó berendezést is, amely lehetővé tegye egész műalmi berendezésének gyümölcsözőbb kihasználását. A belügyminiszter azonban oly információkat kapott, a melyek őt arra indították, hogy a második határozatot megsemmisítve kimondja, hogy a bérlő a Diesel-motort is köteles lesz a városnak ingyen átengedni. A tanács pedig, hogy autonom hatáskörben jóhiszeműen, minden körülmény megfontolásával hozott határozatai tekintetében saját reputációját megvédje, az ügyet bírói döntés alá bocsátandó, perbe fogta a belügyminisztériumot.

Igy állott az ügy, mikor a régi rendszerű városi tanács helyét az új tanács és ennek állandó választmánya foglalta el. A dolog természetéből foly, hogy az állandó választmány megdöbbenéssel vette tudomásul, hogy ő perben áll saját belügyminiszterével és miután más nézőpontból tekintve az ügyet a város közérdeke védőjeként is kívánt feltűnni, most a tanács elé azzal az indítvánnyal állott, hogy a tanács a miniszter ellen folyamatban levő pert vonja vissza, az ügyet az ebben a régi tanács tagjaként is érdekelt Popu dr. városi ügyésztől vegye vissza, adja más ügyvédnek, ez pedig folytassa a pert nem a miniszter, hanem a malombérlő ellen az összes általa beállított berendezési tárgyak tulajdonjoga iránt. A tanács többsége erre az álláspontra helyezkedett és most oly szituáció állott elő, amely változatos és érdekfeszítő fordulatokkal kecsegtet. A tisztí ügyésztől megvont meghatalmazást ebben az ügyben Radu dr.-nak adja a tanács.

Két kérés került a tanács elé, egy-egy benzin-rezervoár részére hely engedélyezése iránt. Egyik folyamodó Freilich Ignác, a másik Vaidean Oktávián hadirokkant. Az állandó választmány három helyet jelölt ki e célra és pedig egyet az alsómajor-utca és perkászi-ut sarkán, az erdészlak előtt, egyet az országuton a Baicu-féle ház táján s egyet ugyancsak az országuton az Orbonás ház

közelében. A tanács olyformán adta meg az engedélyt, hogy Vaidean Oktávián, mint hadirokkant válasszon tetszése szerint a felsorolt helyek között, Freilich azután választ a fennmaradó kettő közül.

A tanács a tisztí ügyész városi szolgálatának jobb kihasználása nézőpontjából elhatározta, hogy a tisztí ügyész naponként köteles legalább két délelőtti órát a városházán kijelölt irodájában tölteni s azonkívül szükség szerint hivatalba járni.

A régi templom-utcában van a városnak egy az épületek és kertek közé beékelte telke az ugynevezett lórekesz. Már évekkel ezelőtt elhatározta a város ennek a kevésbé kihasználható belső teleknek eladását; előnyös ajánlatok híján évről-évre késett az eladás, most pedig az állandó választmány indítványára kimondotta a tanács, hogy ha oly sok területet kisajátították a városnak az agrárreform kapcsán, ennek a belteleknek eladását leveszi a napirendről.

Secui Manó kövező mester, aki az Ország-ut egy szakaszát két évvel ezelőtt mint vállalkozó kocka-kövel burkolta, állítólagos többlet munka értéke címén követeléssel lép fel a várossal szemben. A tanács Martini dr. tanácsstag indítványára utasította az állandó választmányt, vegye újra tanulmány tárgyává az ügyet, és jöjjön javaslattal a tanács elé.

Ezzel az ülés véget ért.

Hái mai!

Ha én történetesen bocskorban járnék, vagy kilógnám az ingemet, avagy szalonabórral kent bagaria csizma és daróc nadrágban járnék, senki reám nem foghatná, hogy nem vagyok ur. Még annak is, aki nem ismer, feltűnnék, hogy noha bocskorban, de úgy járok mint egy ur. Viszont egy paraszt, (a lelkiparasztokat értem) zergebőrbetétes lakkcipővel a lábán, fehér galléros és selyembélelt frakkba, avagy bármilyen ultra modern simi nadrágban is, melyben a fiatal urak úgy néznek ki, mintha elefántiázisban szenvednének: csak meglátszik, hogy paraszt. Röviden „hiába jár a paraszt lakkcipőben, a bocskor mégis meglátszik rajta“. Urnak születni vagy nevelődni kell. Bármily demokratikus világot élünk mindig lesznek lelkileg finomak és lelkileg brutális durva emberek a világon. Ur és paraszt. Hogy valaki igazában ur legyen, ahhoz nem kellene milliók, nem muszáj miniszternek lenni, ahhoz lelki finomság kell intelligencia, türelmesség, udvariasság, amely képes mindenkivel és saját magával szemben ezen ugynevezett erényeket gyakorolni, tehát olyan lelki finomság, amely az embernek egész valóját betölti. Hacsak egy is hiányzik valakinek ezen erényekből, az nem tarthat igényt arra, hogy igazi ur legyen. Viszont lehet valaki miniszter, vagy adótárnok vagy akár mily hatalmas ur, ha hibás gyermekszobában nevelkedett: nem ur, hanem paraszt. Ha teszem fel, amikor egy uriasszony, vagy férfi szép szerényen elmegy az adóhivatalba a nyugdíjért és ott a hivatalnok nyersen reá ordít, „hé moi,“ halod-e te, vagy „Hái mai!“ — gyere ide te, akkor az az uriasszony vagy férfi mégis ur marad, viszont az ordító ur paraszt marad.

De ha a hatalmat gyakorló lelkiparaszt a nyugdíjért menő urnak azt mondja, nézze csak uram, pénzünk az nincs, természetesen önhibámon kívül nincs, sziveskedjék egy pár napig türelemmel lenni, akkor tanuságot tett arról, hogy ur és nem paraszt. Ez érvényes minden rendű és rangú hivatalra, emberre egyaránt.

* Hái mai — magyarul: gyere ide te.

A sovinizmus is például nem egyéb, mint egy tehetetlen defect a sovén egyednek az intelligenciájában. Viszont sovinizmus és fajszereket oly két különböző dolog, mint például az igazi madártej, vagy a mamaligából csinált madártej. A nemzetiség szerepet e tekintetben nem játszik. Magyar, német, francia, angol vagy hindu sovinizmus az mindegy, mindegyik egyaránt egy nagy lelki defectust jelent. Az ilyen lelki defecttel bíró egyének lehetnek jó hazafiak, tudós emberek, államtitkárok, Napoleonok, de semmiesetre sem urak.

Hogy ki az ur, azt definiálni nehezen lehet, arra születni kell, általános intelligencia mindenhez konyító, udvariasság kell. Nem kapzsi, nem feltűnő, még haragjában is kimért udvarias, magát türtőztetni, — gyarlóságait álcázni tudó, rendkívüli nagy önuralommal bíró emberek nagyon kevesen vannak e komisz sárgolyón, kevés urak is vannak. Kihaló félben vannak, akárcsak a hölények. Erre mifelénk persze az ember nem lehet oly rigorózus, mi mindenféle hibákkal telten is uraknak mondjuk magunkat, mi kénytelenek vagyunk a mértéket lejjebb szállítani. De bármilyen kicsiny mértékkel mérjük is az uriembert, paraszt marad az az ur, aki az érthetetlenül ölébe cseppent hatalmat arra használja fel, hogy szerény, szegény, visszaütni nem tudó emberekre reá mordul, hogy „moi — Te“. Mert embertársainkat megszólítani nem így szokás. (Ezt pedig egy hivatalfőnök urnak izenjük.) Az igazi ur még a nem igazi urat is urnak szólítja. A marhahajcsár marhái között ur, de már emberek társaságában marhahajcsár marad. Fel tehát urak, tanuljunk egy kis modort, hogy hogy a nagy nyilvánosság uraknak minősítsen, nóha ottól még nagyon messze vagyunk.

ALPHA.

Béka-egér harc.

Érdekes város a mi kis városunk. Él, dolgozik benne a vágy, hogy fejlődjön, szépüljön, hogy lépést tartson a rohanó idővel s annak minden követelményével, s meg van benne a maradiság, mely másfelől leköti, lehuzza, megakasztja fejlődését éppen azokon a pontokon, melyek pedig ma a kifinomultabb kultúra következtében az embernek elsőrendű életszükségletéhez tartozik, mint pl. a villany és vízvezeték.

Eme elsőrendű szükségletekkel szemben ellenben van hatalmas taxi állomásunk s tekintettel arra a minimális idegen forgalomra, melyet csupán egy pár utazó képvisel, három elsőrendű szállodánk; éttermünk és kávéházunk már négy van s ezekben átlag két-három vendég lézeng. Van hatalmas nagy parkunk, melyet senki nem látogat, de a főtérfő kövezete oly borzalmas, hogy kényesebb emberek inkább gyalog törtetnek rajta keresztül, semhogy kocsin vagy autón rázassák veséjüket. Van három, igazán szép színháztermünk, kettőben különösen szép, komplett színpad is, ellenben a színtársulatok ugyancsak kerülnek publikum hiányában városunkat. S volt egy tengődő mozink és lesz vagy három is, melyek az elkövetkezendő bukás szimpotomáit már ma magukon viselik, ha csak nem fognak állami vagy városi subvenciót kapni.

A mozik harcában az érdekeknek és intrikáknak oly arzenálisa vonult fel, hogy annak megfilmesítése érdekes kulturtörténeti adatként szerepelhetne a mozik műsorán. A régi és az új mozik harcába kiszállott bizottságok jegyzőkönyvei és megállapításai egész köte-

teket tenne ki, s az ilyenformán kidobott pénzekkel ki lehetett volna kövezni az országutját. A roham, három felől is — természetesen — első sorban a régi mozi ellen indult meg. Hol nem volt elég ajtaja, hol nem voltak azok elég szélesek, hol a székek voltak keskenyek, hol azok foglaltak el túl sok helyet, hol az egyik fal állott útba, hol nem volt elég tűzmentes a vetítő kamra, hol ez hiányzott, hol az, s végül, mikor már minden megvolt s ami megvolt, el lett tüntetve, megmaradt az irredentizmus vádjá.

Az irredentizmus vádját természetesen már nehezebb eltüntetni, pláne ha a tulajdonos kisebbségi anyajeggyel jött a világra s bizony a nagy költséggel helyreállított s megrendszabályozott mozit — becsukták. Hogy a sok befektetett tőke nagy része a mindennapi feketekenyer adagjának lényeges megkisebbitése árán lett előteremtve, az senkinek sem fontos, annál kevésbé, mert az új mozi már készül, hogy az aztán felszerelve, minden szükséges pecsétes bizonylattal és elsőrendű keresztlevéllal, kitárt karokkal ölelje magához a potyajegyeseket s annak megteremtése körül érdekeket szerzett nagyságokat.

E közben persze elterelőddött a figyelem a villanytelep helyiségében felállított moziról, mely ugyan nélkülözi mindazon ajtó- és szék-méreteket és egyéb tűzrendészeti előírásokat, melyek elsőrendű kifogás tárgyát képezték a régi mozinál, de miután nincs semmi köze az irredentizmushoz, a zavarosban vigan működik.

Közben egy liberális színezetű érdekképviselet is beleszólt a harcba, az is megmozdította helyisége érdekében a helyi potentátokat s a mozi engedélyezése végett az országos fejeket. Itt is kiszállott a bizottság jó egy párszor, s miután a bizottság „félős“ emberekből állott, a tűzveszélyesség természetesen itt is meg lett állapítva. Így — nagy sajnálatunkra, — az ötödik mozitól elesünk, pedig roppant érdekelt volna a publikumot az, hogy a két vezető mozi milyen arányban osztozott volna meg a potyajegyeseken. De a potyajegyesekek szempontjából is érdekes probléma lett volna eldönteni, hogy a két mozi közül melyiket támogassák. Mint hirlik, e célból nagygyűlést akartak összehívni s azon szótöbbséggel határozni a felett, hogy a patakparti, vagy a főtérfő mozit fogják majd megjelenésükkel kitüntetni. Én azt hiszem, — ismervé a potyajegyesekek logikáját, — kivívták volna azt, hogy a két mozi a hét különböző napjaiban tartson előadást, amelyeken aztán szépen eloszolva, egyik mozi sem rövidült volna meg.

Sajnos, a liberális mozi — legalább egyelőre — nem nyílik meg s így a patakparti mozi fogja csak a deficités előadások árán megtanulni, hogy soha nem jó nagy fába vágni a fejszét. A régi mozi pedig csendben ki fog mulni egy-két évtizedes becsületes munka negatív eredményével s temetésén potyajegyesei még csak nem is fogják magukat képviseltetni. Rip.

HIREK.

— **Anyák Napja a reformátusoknál.** E hó 3-án, vasárnapi istentisztelet keretében, tartotta meg a helybeli Ref. Nőszövetség az Anyák napját. A gyönyörűen felvirágozott kollegiumi órátoriumban — az első helyek várták az édes anyákat. Lélekemelő prédikációban méltatta Bodor János lelkész a nagy nap erkölcsi jelentőségét. Szem nem maradt könnyezetlen, mikor egy röpke imára állott fel a gyülekezet, — hogy mindenki halkan, magában mondjon el egy kicsi fohászt édes

anyjáért! A gyönyörű ünnepély folytatása is feledhetetlen volt, mert a ref. elemi iskola növendékei szavaltak szebbnél-szebb alkalmi verseket, különösen nagy hatásúak voltak nagy Petőfink édes anyjáról szóló gyönyörű remekei. Szavaltak: Kis Sándor, Berivoy János, Molnár Iboly, Melánik Irén, Surányi Margit, Németh Ida. Az áldásos ünnepélyt az édes anyáknak átnyújtott virágcsokrok — gyermeki hálája zárta be. Ez ünnepet ezután mindig meg fogja ünnepelni országosan az Erdélyi Ref. Nőszövetség.

— **Vulpe Tivadar** városi polgármester a vele való hivatalos érintkezés tekintetében a következő rendet állapította meg: 10 és 11 óra között a közönségnek áll rendelkezésére, 11 és 12 óra között az előadókkal és más városi alkalmazottakkal intézi az ügyeket, 12 és 13 óra között a kiadványokat írja alá.

— **Az anyakönyvvezetőnél kell bejelenteni, ha valaki más vallásra akar áttérni, vagy felekezeti nélkül akar lenni.** Mult számunkban közöltük, hogy az április 24-én életbelépett vallásügyi törvényt most fogják végrehajtani s közöltük abban a hírünkben a törvénynek azokat az intézkedéseit, melyek a vegyes házasságok megkötésére vonatkoznak. A vallásügyi törvény további rendelkezése érdekes újítást tartalmaz az eddigiekhez képest az egyik egyház kötelekéből a másik vallásra történő áttéréseknél. Az eddig alkalmazott magyar törvények szerint az egyházból kitérni szándékozó két tanu jelenlétében megjelent vallásfelekezete lelkészénél és bejelentette kilépési szándékát. Később újra megjelent tizennégy nap mulva a két tanu kíséretében, akik akkor bizonyítványt állítottak ki a kilépésről. Az új vallásügyi törvény szerint az anyakönyvi hivatalban kell megjelenni annak, aki más vallásra akar áttérni, vagy felekeseten kívüli akar lenni. A bejelentésről jegyzőkönyvet vesz fel az anyakönyvvezető és arról értesíti az érdekelte egyház lelkészi hivatalát. Ezután harminc napig vár az anyakönyvvezető és ha addig nem másítja meg a bejelentő kilépési szándékát, akkor újabb jegyzőkönyvet vesz fel az anyakönyvi hivatal és erről is értesíti az érdekelte egyházat. Ugyanilyen formások között történik az is, ha valaki felekezeten kívüli akar lenni.

— **Közgazdasági jelentés.** Gabonapiac. A beállott ünnep miatt a megtartott országos vásáron fölkerült termények a csekély mennyiség miatt nagyon magas áron keltek el. Fízettek búzáért 230—240 leut tengeriért 190 leut nagyvékánként. Krumpliért 60 leut litervékánként. Kínálat megyn kívül tengeriben elég nagy. Kérnek ab állomás itt 750—760 leut. Üzletek gyéren fordulnak elő. Lisztek. A buza beállott visszaesése folytán szintén visszaestek. Korpa a nagy malmok csekély örlése miatt kevés van és ez okból ára tartott. Liszt árak: 0-ás 15, 4-es 14, 6-os 13 leu. Korpa 7 leu kis forgalomban.

— **Városunk hirhedt zsebmetszőit** a Sándor családot, a nagyvásár alkalmával megint lefűlelte a rendőrség. A letartóztatott zsebmetszőknél 2000 leut talált a rendőrség, melyet a vásárban zsákmányoltak a nótorius gazemberek. A dologban az az érdekes, hogy az ellopott 2000 leuért eddig még senki sem jelentkezett a rendőrségen.

— **Fürdőrend.** A helybeli kádfürdő ezen-tul csak minden pénteken, szombaton egész nap és vasárnap délelőtt van nyitva.

— **Szövő tanfolyam.** A Török Bálintné urnő vezetése alatt álló tanfolyam, mely a smyrna, perzsa, görög szumák, szövött-kelim Balkán gyöngye és szövött gobelin tanítását vette programjába f. hó elsején megnyílt. Ugyanott szövőrámák és mindenféle egyéb kelékek és felszerelések kaphatók. Cim: Str. Mihai Viteazu 23.

— A városi állami anyakönyvi hivatal házassághirdető tábláján a következő házassalandókra vonatkozó kihirdetés van kihűggesztve: Cocos János 26 éves gör. kel. vallásu nőllen kőmives szászvárosi lakos, kinek szülei József és Basa Dominica, Stanuțiu Dominica 27 éves gör. kel. vallásu hajadon felkenyéri lakos, kinek szülei János és Cugorean Dominica.

Az új középiskolai típus.

A középfoku oktatásról szóló törvény, mint ismeretes, egységes iskolatípust állított föl és nyolc év helyett hétben állapította meg a középiskolai oktatás idejét. Az új rendszerhez természetesen átmeneti intézkedések váltak szükségessé, hogy a régi és az új iskolatípus között az ellentéteket áthidalják. Az erre vonatkozó rendelet most jelent meg és három szakaszban tárgyalja azokat az intézkedéseket, amelyekre az új rendszer bevezetéséhez szükség van.

A rendelet szerint az 1928—29-es tanévben a liceum már az új törvény szerint fog működni, vagyis hét osztályos lesz és pedig a gimnázium (gimnaziul) három osztályos, a tulajdonképpeni liceum pedig hét osztályos. Az I. és II. osztályban már az új analitikus tanrendet alkalmazzák, a III.—IV. osztályig pedig az átmeneti tanrendet, amelyet a közoktatási minisztérium által felállított pedagógiai bizottság állapított meg.

A rendelet intézkedik aztán az ugynevezett kisérlettségi vizsgákról. Azok a tanulók akik most a III. illetve a IV. osztályt végzik, a rendes bizottságok előtt teszik le az alsófoku középiskolai végbizonyítványra jogosító vizsgát, viszont azok, akik a liceumot végezni akarják, kisérlettségit nem tesznek. A VIII. és VII. osztályosok baccalaureatusi vizsgára fognak állni.

Ugyancsak most adta ki a közoktatásügyi minisztérium azt a rendeletet, amely a tanévek bezárásáról és a vizsgákról szól. A IV. és VIII. osztályban a tanév május 31-én végződik, a többi osztályokban pedig június hó 5-én. A magánvizsgák június 1 és 24 között fognak megtörténni. Az új liceumtípus V. osztályába való felvételi vizsga ideje: június 4-től 7-ig. A baccalaureatusi vizsgákhoz június 5 ig kell jelentkezni. Az évvégi vizsgák június 5 és 24-ike között folynak le, az I. osztályra szóló felvételi vizsgák pedig június 25 és 28-ika között.

A baccalaureatusi vizsgák idejét június 25-től július 10-ig állapította meg a miniszter.

A jövő tanévhez a beiratások szeptember 1 és 3-ika között történnek. Szeptember 5. és 10-ike között lesznek a pótvizsgák. A pótérettségi pedig szeptember 25. és október 10. között. A tanítás mind a hét osztályban 24-én kezdődik.

Publicație de licitație.

Subsemnatul massacurator în cauza falimentară Nr. Fal. 1926/1928 a Tribunalului Hunedoara Secția I. în urma îndrumării date de Consiliul falimentar prin hotărîrea sa din ședința ținută la 29 Mai 1928, vinde prin licitație cu oferte scrise și închise în bloc, mobilele aparținătoare masei de faliment a falitului comerciant Ferdinand Stern din Orăștie, cuprinse în inventarul masei de faliment dela poziția 1—1524 și anume:

a) toată marfa și întreg aranjamentul prăvăliei, care cu ocaziunea inventarierii a fost evaluată la 840.550 Lei preț de vânzare.

Condiții:

1. Ofertele de cumpărare cuprinse în scris și închise, se vor preda până la 24 Iunie 1928 ora 12 a. m. la mâna dlui Președinte al

Consiliului Masei faliment. Dr. Victor Popu, avocat în Orăștie în biroul său, sau la mâna subsemnatului curator al masei de faliment Dr. Victor Boroș, avocat în Orăștie, totodată la susnumitul curator al masei de faliment se va depune drept garanție pentru inventarul prăvăliei de sub punct a) cuprinzând toată marfa și întreg aranjamentul, garanție Lei 50,000, zis cincizeci mii Lei în numerar.

2. În ziua de 25 Iunie 1928 la orele 4 d. m. Consiliul va hotărî liber asupra acceptării sau respingerii ofertelor, fără a fi obligat să accepte vre'una dintre oferte.

3. Consiliul de faliment nu garantează calitatea mărfurilor ce se vând, nici eventualele erori de inventarizare sau lipsuri.

4. Taxele de cumpărare, precum și cifra afacerilor și orice taxe către stat, privesc pe cumpărător.

5. Cumpărătorul este obligat, că în decurs de 24 ore dela primirea încunoștințării despre acceptarea ofertei sale, să achite în numerar prețul de cumpărare la curatorul masei Dr. Victor Boroș, avocat în Orăștie, în caz contrar pierde garanția sa în favorul masei de faliment și Consiliul de faliment va fixa un nou termen pentru licitație.

De asemenea este obligat cumpărătorul prin licitație, ca în 5 zile dela această dată, să transporte toate obiectele cumpărate prin licitație, în caz contrar poartă toate riscurile. Consiliul falimentar se degajează de orice răspundere.

Cumpărătorul supoartă chiria localului de prăvălie dela data primirei ofertei sale.

Reflectanții pot primi lămuriri mai detaliate, în oarele oficioase la subsemnatul curator al masei falimentare Dr. Victor Boroș, avocat în Orăștie str. Barițiu Nr. 13 și la dnul avocat Dr. Victor Popu din Orăștie, președinte al Consiliului falimentar.

Marfa și aranjamentul, precum și inventarul prăvăliei, se pot vedea ori când în oarele oficioase.

Orăștie, la 29 Mai 1928.

Dr. Victor Boroș,
avocat
Curatorul masei falimentare.

Eladó ház.

A szászvárosi ref. egyházközség Piața Ardeleana 8. szám alatt — evangélikus iskola mellett — fekvő házat nyilvános árveréssel eladni szándékozik. Kikiáltási ár 250.000 leu. Írásbeli zárt ajánlatok, melyekhez a kikiáltási ár 5%-a mint bánatpénz csatolandó, f. év június hó 23-án déli 12 óráig fogadtatnak el a ref. lelkészi hivatalban Str. Coșbuc 4. sz. alatt. A szóbeli árverés ugyane napon d. u. 3 órakor tartatik meg a „Magyar Kaszinó” helyiségében, mely után az írásbeli ajánlatok is fölbonthatnak.

Értesítés!

128 2—3

Van szerencsém Szászváros város és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy a

„TRANSSYLVANIA“

szálloda, étterem és kávéház bérletét június hó 1-ével átvettem és azt jóhírű cukrászda, bodega és kényelmes terrasszal kibővitve a n. é. közönség rendelkezésére bocsájtom.

Elvállalok napi és havi abonenseket úgy benti étkezésre, mint házhoz hordva, társasvacsorákat, menyegzőket stb.

Kitűnő fajborok! Pontos kiszolgálás!

Állandó katona- és cigányzene-hangverseny!

Szives pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel:

özv. Mirowitz Ignácné.

Az eladásra nézve a következő napon tartandó egyháztanácsi gyűlés hoz határozatot, mely a Kolozsvárt székelő kerületi Igazgató-Tanács megerősítése után lesz jogérvényes.

Szászváros, 1928. május 31.

129 2—2

Ref. egyháztanács.

Vendéglő áthelyezés!

Van szerencsém a nagyérd. közönség szives tudomására hozni, hogy

VENDÉGLŐMET

a Str. A. Iancu (Sétatér-utcai) helyiségből, a Str. Eminescu (Szel-utcai) Brotschi-féle házba (az adóhivatal mellé) helyeztem át, hol úgy a fedett terrazon, mint az új nagyteremben **izletes ételekkel** valamint elsőrangú **italokkal** állok nb. vendégeim rendelkezésére.

Tisztelettel:

LUPÁN J.

131 1—3

Légköri zavarok nem bántják,
s a legtökéletesebb

műélvezetben lesz része, ha

Parlophon

grammaphonon

Parlophon

lemezekről

hallgatja otthonában a
világ legnagyobb művészeit.

E világhírű márka gyártmányai
feltűnő olcsó árban a
„Szászvárosi Könyvnyomda Rt.”
papírkereskedésében kaphatók

Cenzurat: de pretorul Dămian.